

Tips om medisinsk litteratur, andre bøker, filmer og elektroniske medier som bør anmeldes, sendes tidsskriftet@legeforeningen.no

Realitetsorientering ad modum Gore

Gore A.

En ubehagelig sannhet.

Den globale klimakrisen – vår tids største utfordring. 330 s, ill. Oslo: Versal forlag, 2007. Pris NOK 379. ISBN 978-82-8188-018-4

Hvis ikke verden makter å gjøre noe radikalt for å redusere de menneskeskapte klimaproblemene innen kort tid, vil vi snart kunne stå overfor horder av klimaflyktninger. Dette er et av

budskapene til Al Gore i boken hans som nå er kommet på norsk. Stigende havnivå og mer ekstremvær vil kunne gi tørke, svikt i avlinger, mangel på rent vann og flere smittebærende insekter og smådyr. Mange landområder vil bli ubeboelige, og sult og epidemier kan bli et langt hyppigere problem for allerede hardt rammede befolkninger. Politikerne kan unngå dette dersom de er villige til det og innser at vi kun er én menneskeslekt som deler én klode, mener han.

Gore gir en kompakt fremstilling av de viktigste årsakene til den globale oppvarmingen og plukker grundig fra hverandre alternative teorier om at dette ikke er et menneskeskapt problem. Det er et overbevisende bevismateriale han legger frem. Deler av stoffet kan i starten nok oppleves som for grunnleggende og banalt, men det kan også fungere som en grei repetisjon for mange lesere. Litt mindre gripende er det å lese de sidene som delvis er av selvbiografisk karakter, men de er heldigvis få.

Gore skriver først og fremst for det amerikanske folk. Budskapet er fremstilt på en lett-fattelig måte, og språket er enkelt og godt. Boken har svært mange figurer, grafer og bilder. Skrifttypen er uvanlig stor, på enkelte sider ekstremt stor. Han formelig roper budskapet til oss. Men det er kloke og fengende ord i en pen og kraftfull layout. Likhetsstrekkene med filmen og lysbildene som boken åpenbart bygger på, er mange. Dette gjør denne naturvitenskapelige faktaboken med politiske innslag lettlest, men også ubehagelig.

Selv etter senere tids stadige medieoppmærksomhet på miljø, er det vanskelig å forbli uberørt av denne boken. Den gjør

et sterkt inntrykk. Al Gore klarer å utsette håp om at andre forklaringsmodeller for klimakrisen kan være aktuelle. Boken anbefales, men bare hvis man er innstilt på å følge noen av tipsene om hva hver og en av oss kan gjøre med «vår tids største utfordring.» Har du ikke tro på at slike handlinger kan hjelpe, bør du flytte høyere opp i landet og ta med deg «lykkepiller» på flyttelasset.

Pål Røynesdal
Ingvild Sandøy
Bergen

Viktig bok om rus og psykiske lidelser

Evjen R, Kielland KB, Øiern T.

Dobbelt opp

Om psykiske lidelser og rusmisbruk. 2. utg. 283 s, ill. Oslo: Universitetsforlaget, 2007. Pris NOK 299. ISBN 978-82-15-01098-4

Detter er en ny, oppdatert og til dels nyskrevet utgave av boken med samme tittel fra 2003.

Igjen er det en glede å anbefale denne innsiktsfulle, kloke, kunnskapsrike, klinisk relevante og reflektert gjennomgangen

av kunnskapsstatus vedrørende pasienter som både har rusmisbruk og andre veldefinerte psykiske lidelser. Diagnostiske og etiske problemer og behandlingsutfordringene som disse pasientene stiller oss overfor, behandles på en kritisk og udogmatisk måte hvor forfatterne unngår både urealistisk optimisme og overdreven pessimisme. Nordiske erfaringer trekkes inn der det er relevant, og kommunenes ansvar beskrives klart og tydelig. Dette er en bok alle som *begynner* å jobbe i rusomsorgen og med pasienter i psykisk helsevern, må lese. Vi andre kan gå til den for å bli à jour.

Per Vaglum

Avdeling for medisinske atferdsfag
Institutt for medisinske basalfag
Universitetet i Oslo

Råd til pasientene

Bjertnæs Aa.

Din huslege

Hjelp til selvhjelp. Et oppslagsverk fra A til Å. 2. utg. 670 s, tab, ill. Oslo: Gyldendal, 2007. Pris NOK 299. ISBN 978-82-05-36437-0

Forfatteren som har lang erfaring både som allmennlege og som formidler, utga *Din huslege* på Adresseavisens forlag i 1997. Førsteutgaven av *Din huslege* på Gyldendal kom i 2001. Den andre reviderte utgaven har 40 nye

kapitler og er lansert via Bokklubben. Teksten er også tilgjengelig som betaltjenester via Internett og mobiltelefon.

Et innledende kapittel om «Hva du bør vite før legebesøket» gir generell informasjon om hvordan helsetjenesten fungerer og om pasientens rettigheter. Kapitlet gir også nyttige tips om hvordan man kan forberede seg til en legekonsultasjon, og hva man bør forvente av fastlegen og fastlegekontoret. De to siste kapitlene handler om kosthold og nikotinavhengighet.

Hoveddelen av boken er en oppslagsdel på vel 600 sider med over 300 artikler fra A til Å om symptomer og tilstander folk kan ha behov for å ha kunnskap om. Artiklene gir svarer på spørsmål som pasientene gjerne stiller seg før legen oppsøkes eller time bestilles:

- Hva kan det være som feiler meg?
- Er det alvorlig?
- Skal jeg kontakte lege?
- Hva kan legen gjøre?
- Hva kan jeg gjøre?

Ambisjonen er ifølge forfatteren å gi en realistisk forventning om hva moderne medisin kan gjøre, og hva den enkelte selv kan bidra med. Dessuten anfører han: «Jeg har funnet det riktig å nevne alternative behandlingsformer der jeg synes det har vært naturlig, og der det ser ut til at disse behandlingsformene har en dokumentert effekt.»

Aage Bjertnæs er en kunnskapsrik allmennlege og formidler. Han vet hva folk søker lege for, og han kan forenkles komplekse budskap. Boken er lettlest, uten å være banal.